

hallgass a másféle tanácsokra, okoskodásokra, mert kárát vallhatja annak a sok tanácsnak a beteg magzatod.

9. Az a szopós üveg, amelyikbe üvegeső szolgál, nem jó, csak kárnak van, mert nem lehet rendesen, tisztán tartani. Csakis olyan szopós üveget tartsál, amelyiknek a szájára a gummiszopókát úgy rá lehet húzni, mint a keztyűt. De még ennek az üvegnek is a gummiszopókáját forrázd le használat után. Mások tejet, főtt máklét sohase itass a gyermekeddel, mert az még a halálát is okozhatja. Ittva is van szigorúan. Tilos a vászonruhába kötött zsemlyekását az ugynevezett „cucit” a csecsemő szájába dugni.

10. Ha kevés a magad teje, vagy ha olyan munkába mész, ahova a kicsit nem viheted magaddal, akkor is úgy intézd a dolgot, hogy a tehéntej mellett napjában még háromszor szophasson. Ha ritka is ez a szopás, mégis jobban fejlődik mellette a csecsemő, mintha csupán csak tehéntejen élne.

## Utban a kaszárnnyak felé.

(Saját tudósítónktól.) Kinzó, gyötrelmetjes várakozás öt napig. Egyenlő a rabsággal is, hiszen menni sem lehet sehova. Végre a szökén ébredő tizenötödiki októberi hajnalon jön meg a parancs: *indulás*. Hova, merre, még nem tudjuk, az őrmester szavai szerint, pedig: ez nem is tartozik reánk. Nem akarjuk hinni az igazát, de mégis örülnünk valamenynyien; istenem, most már beosztanak bennünket, most már vége a *bizonytalanságnak*. Öt perc alatt utrakészen állunk. — néhányan vágyakozva, szomorúan sóhajtok fel az elhagyott otthonra gondolva, — mennyivel szebbek voltak ezek a szöke hajnalok, amikor még nem ládákkal, legfeljebb pezsgőüvegekkel cipekedve róttuk a derengő világosságban a szegedi utcákat. Törődöttek és fáradtak vagyunk máris, hja, a civiléletben minden, minden másképp van. Szörnyű kíváncsiság is kinőz bennünket, — velem van még vagy két-három szegedi, ezekkel tanakodunk, mit csinálhatnak most a barátaink, ismerőseink a messzi, szép Szegeden?

Háromnegyed hat. Kiinn vagyunk az állomáson, majd még egy negyedóra és benn vagyunk a jól fűtött, tiszta harmadosztályú vasuti kocsiban. Most már gyorsabban telik az idő, a vonat megy előre és élénkebbé válnak az állomások. Most is sok katona utazik, mintha minden, mindenki katona lenne. Egy öreg, töpörödött anyóka beszállott hozzánk véletlenül az egyik kis állomáson, — amíg kiszállhat velünk marad. Most sirdogál csendesen, a fiát és a katonákat siratja. Hat fiút áldozott fel a hazának, de ez nem volt elég, ma bevonul a hetedik is, a legkisebb, a *tizen-nyolcéves*.

Összenézünk néhányan, erről meg is tedkezünk. Október 15; nevezetes dátum, a legfiatalabb népfőlkélok bevonulási napja. Ma indulnak apáik után a fiuk, akiknek az lett sorsul irva, hogy hamarabb megismerjék az életet, mint annakidején a jó apák. De nincs idő tünődni, gondolkozni, állomás következik. Fehér falu, szűk; és néma és csendes jobb időkben. Most hangos énekszó veri fel csendjét, a bevonuló fiatalok énekelnek vidáman, duhaj szívvel, kurjongatva:

Zsindelyezik a kaszárnnya tetejét,  
Mind elvitték a legények elejét,  
Maradt itthon kettő-három nyomorult,  
Rátok lányok még az ég is beborult!

Hongosan száll a nótá hangja a messziségbe, mögöttük a kék kötényes szélét szorongatva állnak az anyák, akik mindenüket odaadták már és akiknek most legutolsó kincsüket is viszik. A vonat megáll, a fiatalok a kocsik felé tördülnek. A nótá még most is zeng a fiatal ajkakon, de már csendesebb, halkabb. Most a hátul álló kék kötényes néni felsirnak hangosan, zokogva; a jókedvű gyermekek ajkán elhal a nótá hangja, csendes lesz

minden egyszerre és nem hallik más, mint a csukló, zokogó asszonyi sirás és a fiatalok könnyes remegésű hangja:

— Az Isten áldja édes anyám!

A szemek megtelnek könnyel, a zokogás hangosabbá válik, még az unokákat kikísérő őszhajú nagyapák melléből is előtör egy-egy elcsukló, remegő, siró hang és könnybeborulnak a tiszta, őszinte nézésű szemek:

— Vigyázz magadra, fiam!

A vonat indul, a gőz sisteregve fúj, erőlködő zugással, az asszonynépség most összeborul egymásra és úgy sir tovább. A bevonulók pedig megilletődötten bámulnak át az ablakon a siró csoportokra; a szemekben ragyognak a könnyek itt is, de aztán elkurjantja magát egy:

„A fene egye meg, a fene egye meg  
A mészáros bárdját.”

Most újra zengve száll a nótá; így könnyebb a torkot szorongató sirás vágyát legyűrni a fiataloknak. És a nóták átragadnak a többiekre; nemsokára nótázik az egész vonat. A kocsik egy sarkában gubbasztóan meghúzódva mérhetetlen távolságból úgy érzi az ember a fájást a szívében.

És ez a kép most már állandósul; egyre többen nótáznak, egyre többen sirnak. Egy állomáson hosszabb ideig áll a vonat. Horpadtmellű, nagybatyus, nagykendős, kötényes néni, leányok állnak. Erősködve hívják, csalogatják önralmukat, erejüket, nem akarnak sirni. Csillogó, de már könnyes csillogó szemekkel néznek a vonatra fel, meg maguk elé. Itt nincs hangos sirás, halk zokogás, még csendes minden, csak a nótás fiúk kurjongatása hangzik. Egyszerre a vonatvezető sípjának mélyen zengő hangját halljuk, most egy pillanat alatt elhagyja az erő az erősködő nőket és kitör fájó buborékolással az ajkikon:

— Jaj, Istenem!

Olyan ez a hang, ez a felkiáltás az eddigi nagy némaság után a sok-sok anya, testvér, ajkán, mintha ebben a pillanatban jöttek volna tudatára, hogy mindent, mindent elvesztettek. A zokogás hangja nő, erősödik, az emberi szívek minden fájdalommal benne van az elcsukló hangokban; a legények hirtelen nótára gyujtanak, de — bizony — hiába, a kétségbeesett sirás, zokogás hangja áttör ezen is és elkísér bennünket akkor is, amikor a vonat kerekei bugnak erősödő kattogással:

— Jaj, Istenem!

A füllünkben cseng a kétségbeesett, zokogó hangon kiejtett szó és ezt halljuk ettől kezdve végig:

— Jaj, Istenem!

Sipos János.

**A Szegedi Hitelbank R.-T.**  
**SZEGED, Kölcsey-utca 11. sz.,**

mint hivatalos aláírási hely  
elfogad jegyzéseket a  
**III-ik kibocsátásu**

**6%-os hadi kölcsönre**

eredeti feltételek mellett,  
és a jegyzések megkönnyítésére igen

**előnyös előleget folyósít.**

Adakozzunk a rokkantaknak  
és a világtalan katonáknak!

## HIREK

oooo

A török Vörös Félhold képeslevelező-lapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság, (Budapest, képviselőház.)

## Szeged virilistái.

(Saját tudósítónktól.) Az igazoló választmány szombaton délután ülést tartott, amelyen a legtöbb adófizetők névjegyzéke ellen beérkezett felszólalásokat bírálták el. Az igazoló választmány határozatai alapján hétfőn összeállították a virilisták végleges névjegyzékét, a melyet itt közlünk:

Wagner Gusztáv 17010.51, Wimmer Fülöp 17010, id. Aigner József 7232.41, Popper L. Mór 7054.90, Goldschmied György dr. 6321.32, Tóth Péter 6275.10, Kiss Arnold 5128.40, Deutsch Lipót 4795.60, Kiss Károly 4728.30, Kiss Mór 4728.30, Mihálovics Dezső 4463.94, Kovács József dr. 4437.48, Lichtenegger Lajos dr. 4421.60, Fein Lajos 4013.99, Milkó Ferenc 4075.47, Holtzer Aladár 4026.57, Holtzer Emil 4026.13, Holtzer Tivadar 3524.43, Lengyel Géza 4165.46, Lengyel Lajos 4165.46, Schlauch Károly 3945.53, id. Juránovics Ferenc 3578.10, Aigner Nándor 3472.10, Hutter József 3303.57, Eisenstädter Róbert 3209, Tausig Armin 3175, Back Bernát 3117.80, Hutter József 3031.21, Szivessy Lehel dr. 2952, May Ferenc 2945.06, Bach Jenő 2942.17, Gróf Árpád dr. 2866.23, Szücs József 2832.66, Piukovits Ödön 2798.72, Lippai Nagy Antal 2725.86, Bruckner Ede 2710.08, Gál János 2706.34, Gál Kálmán 2706.34, Tóth Mihály dr. 2651.04, Kátai István 2588.71, Fournier Károly 2575.50, Nógrádi István 2548.44, Peternelly József 2523.20, Bach Antal 2463.20, Cserő Ede dr. 2457.24, Szücs Béla 2382.34, Kass János 2373.50, Jambrik István 2342, Egresi Péter 2303.87, Rósa Izso dr. 2258.15, Winkler József 2271.98, Pillich Kálmán 2246.08, Endrényi Imre 2205.38, Vetró Lajos 2201.18, Bach Miksa 2138.17, Regdon Károly dr. 2200.76, Schorr Ottó 2192.80, Vas Károly 2178, Somogyi Szilveszter dr. 2168, Glänzer Mór dr. 2136, Winkler Bernát 2124.73, Pozsgay Károly 2094.50, Vén András 2078.52, Várnay Dezső 2072.90, Balassa Armin dr. 2067.06, Rosenfeld Izidor 2057.21, Falta Marcell dr. 2022.20, Rózsa Mihály 2008.60, Lichtenegger Gyula 2001.47, Berkes József 1982.61, Perl Pál 1970.73, Patzauer Sándor 1962.06, Cukor Ignác dr. 1953.04, Glücksthal Lajos 1949.70, Danner Mihály 1949.61, Baresay Károly 1929.50, Vajda Imre 1927.62, Ruz Gusztáv dr. 1914, Wertheimer Adolf 1914, id. Grassely László 1905.24, Szécsi Ede 1899.90, Molnár Elemér 1876.80, Blau Ignác 1846.20, Ottovay István 1844.70, Német István 1828.36, Kovács Sándor 1814.31, Winkler Mór 1801.08, Winkler Andor 1801.08, ifj. Winkler Mihály 1801.08, ifj. Winkler Sándor 1801.08, Reitzer Lipót 1795.20, Mellis Lajos 1785.28, Biedl Samu dr. 1781.42, Schwarz Manó 1754.16, Jedlicska Béla dr. 1733.20, Kecskeméti Antal 1725.48, Véghmann Ferenc dr. 1722.68, Sándor Lajos 1706.56, Kelemen István 1699.80, Csorvay János 1699.24, Hoffmann Ignác 1684.40, Schmidt Károly 1659.96, Fellegi Lajos 1652.49, Milkó Henrik 1558.37, Mann Jakab dr. 1551, Endrényi Lajos 1549.94, Sziráky Gyula 1544.82, Ördög Vince 1544.66, Déri Ernő 1539.20, Lobmayer István 1528, Pataki Simon 1517.70, Holtzer Kálmán 1504, Pavkovits Rezső 1491.46, Stély Miklós 1448.28, Katona Ferenc 1420.18, Rainer Ágost dr. 1384.36, Schwartz Jakab 1383.24, Bárd Adolf 1376.87, Csiky Zsigmond 1376.27, Zombori Ferenc 1373.01, Ungár Benő 1371.66, Boros Miksa 1371.02, Leinzinger Gyula 1369.38, Müller Miksa 1366, Körösi Ignác dr. 1357.20, Hegedüs Béla 1354.47, Katona Antal 1339.17, Temesváry Márton 1312.85, Tenner M. László 1310.39, Lukács Lukács 1297.50, Wind József 1288.34, Engel Vilmos 1239.50, ifj. Schlesinger Mór 1238.05, Peternelly Lajos 1277.49, Fagler Ede 1255.66.

Esetleges törlések esetén ezek kerülnek sorra: Gerle Jenő 1212, Kasza Antal 1188.24, Molnár Lajos 1188.24, Ördög Péter 1185.71, Vas Ferenc 1183.56, Szigeti Sándor 1164.32, Vlasits Károly 1152.30, Vajda Manó 1150.95, Huerta Ferenc 1150.50, Polgár László 1135.40,